

19.11.2024

Asia/8

§ 101

Hankintaoikaisuvaatimus johtokunnan päätöksestä 24.10.2024, 90 §, metroasemien hissien ja liukuportaiden huollot ja vikakorjaukset, osa-alueet 2, 3, 5 ja 6

HEL 2024-013066 T 02 08 02 00

Päätös

Johtokunta hylkäsi hankintaoikaisuvaatimuksen eikä korjaa 24.10.2024, 90 §, tehtyjä hankintapäätöksiä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Johtokunnan päätös 24.10.2024, 90 §
- 2 Oikaisuvaatimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimus

Otis Oy vaatii liikenneliikelaitosta (HKL) peruuttamaan päätöksensä HEL 2024-013066 T 02 08 02 00, jolla hankintayksikkö on päättänyt valita Kone Hissit Oy:n alueiden 2, 3, 5 ja 6 huoltourakoitsijaksi ja hylkäämään Kone Hissit Oy:n tarjouksen alueiden 2, 3, 5 ja 6 osalta ja valitsemaan palveluntuottajaksi Otis Oy:n alueiden 2, 3, 5 ja 6 osalta.

Oikaisuvaatimuksen mukaan tuntiveloitushinnan tulee kattaa henkilöstön palkkakustannukset mukaan lukien lakisääteiset työeläkevakuutuksen, työttömyysvakuutusmaksun ja sairausvakuutusmaksun, sekä lisäksi huolto- ja korjaustöissä muodostuvat ajoneuvokustannukset. Huomioiden erikoisalojen palkka- ja kulurakenteen on todettavissa, että Kone Hissit Oy:n tarjoama hinta on niin alhainen, ettei sen voida katsoa kattavan näitä kustannuksia.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisen edellytykset

Vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetun lain (1398/2016, erityisalojen hankintalaki) 123 §:n mukaan lain soveltamisalaan kuuluviin hankintoihin sovelletaan vastaavasti, mitä hankintaoikaisuista julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisuun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Erityisalojen hankintalain 114 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Erityisalojen hankintalain 118 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön tekemä päätös perusteluineen sekä valitusosoitus ja oikaisuohje on annettava tiedoksi kirjallisesti niille, joita asia koskee.

Otis Oy on tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen koskien johtokunnan 24.10.2024, 90 §, päätöstä metroasemien hissien ja liukuportaiden huoltojen ja vikakorjauksien hankinnasta. Hankintapäätös on annettu Otis Oy:lle tiedoksi sähköisesti 29.10.2024. Siten muutoksenhaku-aika on päättynyt 13.11.2024.

Otis Oy:n hankintaoikaisuvaatimus on saapunut HKL:lle 1.11.2024, joten hankintaoikaisuvaatimus on tehty hankintalain mukaisessa määräajassa. Valituksenalainen päätös (liite 1) ja hankintaoikaisuvaatimus (liite 2) ovat esityslistan liitteinä.

Vaatimuksen esittäjä on käyttänyt oikaisuvaatimuksessa Helsingin Kaupunkiliikenne Oy:tä vaatimuksen vastaanottajana, mutta hankintaoikaisuvaatimuksen vastaanottajaksi on voitu tulkita HKL, koska vaatimuksessa viitataan HKL:n johtokunnan päätökseen ja käytetään muutoin lyhennettä HKL. Oikaisuvaatimus toimitettiin sähköisesti HKL:n toimitusjohtajalle, joka on viranhaltija Helsingin kaupungilla.

Siten oikaisuvaatimus on toimitettu oikealle taholle määräajassa ja voidaan käsitellä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen arviointi

Tarjottavaa palvelua ja tarjousta koskevat vaatimukset määriteltiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä. Tarjoajien edellytettiin vastaavan kaikkiin kohtiin ja liittävän kaikki vaadittavat asiakirjat ja selvitykset tarjouksensa liitteeksi.

Erityisalojen hankintalain 94 §:n mukaan:

”Hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta. Pyyntö ja selvitys voivat koskea erityisesti valmistusmenetelmää, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisia ja teknisiä ratkaisuja, hankinnan poikkeuksellisen edullisia ehtoja, rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen omintakeisuutta, hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamista, alihankintoja sekä tarjoajan saamaa valtiontukea.”

”Hankintayksikkö voi hylätä hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen, jos tarjoajan antama selvitys ja muu toimitettu näyttö ei tyydyttävästi selitä tarjottujen hintojen tai kustannusten alhaista tasoa. Hankintayksikön on hylättävä tarjous, jos tarjouksen poikkeuksellisen alhainen hinta tai kustannukset johtuvat hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden laiminlyömisestä.”

Erityisalojen hankintalain 94 §:n esitöiden (HE 108/2016 vp s. 273) mukaan pykälä vastaa hankintalain 96 §:ää, jota koskevien esitöiden (HE 108/2016 vp s. 205) mukaan se vastaa pääosin aikaisemmin voimassa olleen julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007, vanha hankintalaki) 63 §:ää. Ehdotettu lainkohta poikkeaa vanhasta hankintalaista muun ohella siten, että se velvoittaa hankintayksiköitä pyytämään selvitystä poikkeuksellisen alhaisista tarjouksista.

Hankintalain 96 §:n 1 momentin esitöiden (HE 108/2016 vp s. 205) mukaan tarjotun hinnan tai kustannusten poikkeuksellisuuden arvioiminen on hankintayksiköiden harkintavallassa. Hinnan tai kustannusten poikkeuksellisuutta arvioitaessa voidaan kiinnittää huomiota muun ohella hankinnan laatuun ja laajuuteen sekä toimitusaikaan, hankinnan oikeudellisiin, taloudellisiin sekä teknisiin tekijöihin, muiden tarjoajien antamiin hintoihin sekä toimialalla tyypilliseen hinnoittelurakenteeseen.

Hankintalain 96 §:n 2 momentin esitöiden (HE 108/2016 vp s. 206) mukaan hankintayksiköllä on pääsääntöisesti harkintavalta poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen hylkäämisessä, jos se arvioi, että tarjouksen hyväksyminen tarkoittaisi riskiä toimituksen laiminlyömisestä taikka puutteellisuudesta.

Oikeuskäytännössä MaO 235/2024 perustelujen mukaan

”Suuretkaan hintaerot tarjousten välillä eivät kuitenkaan välttämättä merkitse, että hankintamenettelyssä olisi hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisia tai alhaiselta vaikuttavia tarjouksia.”

”Hankintayksiköllä ei ole lähtökohtaisesti velvollisuutta hylätä tarjousta hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisena, vaan hankintayksiköllä on harkintavaltaa sen suhteen, arvioiko se tarjouksen toisia tarjouksia alhaisemman hinnan merkitsevän mahdollista perustetta tarjouksen hylkäämiselle. Hankintasäännöksissä ei ole asetettu hankintayksikölle velvollisuutta hylätä tarjousta poikkeuksellisen alhaisen tarjoushinnan perusteella muutoin kuin alhaisen hinnan johtuessa hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisten velvoitteiden laiminlyömisestä.”

...

”Hankintayksikön on tarjouksen hintaa arvioidessaan meneteltävä tarjoajien tasapuolista ja syrjimätöntä kohtelua koskevan vaatimuksen mukaisesti. Hankintayksiköllä ei ole oikeutta hylätä tarjousta, jos tarjoaja pystyy luotettavasti osoittamaan mahdollisuutensa hankinnan toteuttamiseen.”

Ennen hankintapäätöksen tekoa kaikille tarjoajille lähetettiin selvityspyynnöt erityisalojen hankintalain 94 §:n mukaisesti poikkeuksellisen alhaisilta vaikuttavien tarjoushintojen selvittämiseksi.

Saatujen vastausten perusteella todettiin, että kaikkien tarjoajien antamat selvitykset selittivät tarjottujen hintojen tason.

Kone Hissit Oy on antanut selvityspyynnössään uskottavan ja tyydyttävän selvityksen tarjotuista hinnoista, hinnoitteluperusteesta ja vakuutuksen siitä, että se sitoutuu antamiinsa hintoihin. Kone Hissit Oy:lla ei ole viranomais selvityksen eikä oman ilmoituksensa mukaan laiminlyönnejä lakisääteisten velvoitteiden hoidossa mukaan lukien hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettut veloitteet.

Edellä mainituin perustein johtokunta päättää hylätä Otis Oy:n tekemän hankinta-oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

19.11.2024

Asia/8

- 1 Johtokunnan päätös 24.10.2024, 90 §
2 Oikaisuvaatimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankinta-oikaisu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja 11.11.2024 § 93

HEL 2024-013066 T 02 08 02 00

Päätös

Toimitusjohtaja valitsi liikenneliikelaitoksen (HKL) osalta metroasemien hissien ja liukuportaiden huollot ja vikakorjaukset osa-alue 4 - Kaupunkiliikenneyhtiön hissien alue C vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut koskevan kilpailutuksen voittajaksi KONE Hissit Oy:n.

Päätöksen perustelut

Hankinnan kohteena ovat hissien ja liukuportaiden vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut tarvikkeineen ja varaosineen Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL), Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n ja Länsimetro Oy:n omistamissa ja ylläpitovastuulla olevissa kohteissa.

Hankinta jakautui seitsemään osa-alueeseen, jotka olivat:

1. OA1 - Länsimetron hissien ja liukuportaiden vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut,
2. OA2 - Kantametron hissien alue A vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut,
3. OA3 - Kantametron hissien alue B vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut,
4. OA4 - Kaupunkiliikenneyhtiön hissien alue C vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut,
5. OA5 - Kantametron liukuportaiden alue D vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut,
6. OA6 - Kantametron liukuportaiden alue E vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut,
7. OA7 - Kantametron liukuportaiden alue F vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut.

Hankinta toteutetaan hankintarenkaana, jossa tilaajina ovat HKL, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy ja Länsimetro Oy.

Hankinnassa valitaan jokaiselle osa-alueelle yksi toimittaja, jonka kanssa tehdään toistaiseksi voimassa oleva sopimus huolloista ja vika-korjauksista. Hankinnan kokonaisarvon laskennassa on käytetty neljän vuoden arvioitua kustannusta.

HKL:n johtokunta valitsi 24.10.2024, 90 §, palveluntarjoajat osa-alueille 2, 3, 5, 6 ja 7.

Osa-alueeseen 4 sisältyy kaksi kappaletta HKL:n kiinteistöissä sijaitsevia hissejä. HKL:n osuus osa-alueesta 4 on arvioitu 120.000 euroksi (alv 0 %) hankinnan kokonaisarvon neljän vuoden laskenta-ajalla.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy tekee osa-alueesta 4 osaltaan vastaavan sisältöisen päätöksen.

Hankintamenettely

Hankintaan sovelletaan vesi- ja energihuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksesta annettu lakia (erityisalojen hankintalaki, 1398/2016), sillä kyseessä on lain mukaisen palveluhankintojen kynnyсарvon ylittävä hankinta.

Hankintamenettelynä oli erityisalojen hankintalain mukainen avoin menettely.

Tarjouskilpailua koskeva hankintailmoitus julkaistiin Hilma-ilmoituskanavassa 13.6.2024 sekä Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosan verkkoversiossa 17.6.2024 (<https://ted.europa.eu/fi/notice/-/detail/355584-2024>(Linkki johtaa ulkoiseen palveluun)). Korjausilmoitus julkaistiin Hilma-ilmoituskanavassa 2.8.2024 sekä Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosan verkkoversiossa 2.8.2024 (<https://ted.europa.eu/fi/notice/-/detail/466705-2024>(Linkki johtaa ulkoiseen palveluun)). Tarjoukset tuli jättää 14.8.2024 kello 12.00 mennessä.

Tarjouksen sai jättää niin moneen osa-alueeseen kuin tarjoaja halusi. Eli tarjouksen saattoi jättää vain yhteen osa-alueeseen tai kaikkiin seitsemään.

Määräaikaan mennessä vastaanotettiin seuraavat tarjoukset

- KONE Hissit Oy (osa-alueet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)
- OTIS Oy (osa-alueet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)
- Schindler Oy (osa-alueet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)
- Suomen Hissiurakointi Oy (osa-alueet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien soveltuvuuden tarkistaminen
2. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjousten vertailu

Tarjoajien soveltuvuuden tarkistaminen

Erityisalojen hankintalain 83 §:n 1 mom. mukaan hankintayksikön on valittava ehdokkaat ja tarjoajat etukäteen ilmoitettujen puolueettomien perusteiden mukaisesti. Hankintayksikön on suljettava pois sellaiset tarjoajat tai ehdokkaat, jotka eivät täytä näitä ehtoja.

Tarjoajien soveltuvuutta koskevat vaatimukset määriteltiin hankintailmoituksessa.

Kaikki tarjoajat vakuuttivat täyttävänsä soveltuvuusvaatimukset. Suomen Hissiturakointi Oy:lle lähetettiin selvityspyyntö ja saadun vastauksen jälkeen todettiin, että kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen

Tarjottavaa palvelua ja tarjouta koskevat vaatimukset määriteltiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä. Tarjoajien edellytettiin vastaavan kaikkiin kohtiin ja liittävän kaikki vaadittavat asiakirjat ja selvitykset tarjouksensa liitteeksi.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastamisessa lähetettiin kaikille tarjoajille selvityspyynnöt erityisalojen hankintalain 94 §:n mukaisesti poikkeuksellisen alhaisilta vaikuttavien tarjoushintojen selvittämiseksi. Saatujen vastausten perusteella todettiin, että tarjoajien antamat selvitykset selittivät tarjottujen hintojen tason.

Tarjousten todettiin olevan tarjouspyynnön mukaisia ja kaikki tarjoukset hyväksyttiin mukaan tarjousvertailuun.

Tarjousten vertailu

Valintaperusteena käytettiin jokaisella osa-alueella kokonaistaloudellista edullisuutta, jonka perusteena oli halvin hinta.

Tarjoajan tuli jättää tarjouksessa tuntihinnat/palvelukohtaiset hinnat kaikkiin pyydettyihin kohtiin arvonlisäverottomana. Tarjoukset vertailaan tuntihintojen/palvelukohtaisten hintojen yhteenlasketuilla kokonaisvertailuhinnoilla.

Sama toimittaja voi tulla valituksi toimittajaksi usealle eri osa-alueelle.

Hintalomakkeella on laskettu perushuollon ja erikseen tilattavien vika-
korjaustöiden yhteiskustannukset yhden vuoden ajalle. Hintavertailun
loputulos on seuraava:

Sija	Tarjoaja	Kokonaisvertailuhinta
1	KONE Hissit Oy	36.000,00 eur
2	OTIS Oy	57.060,00 eur
3	Schindler Oy	62.700,00 eur
4	Suomen Hissiurakointi Oy	84.900,00 eur

Kaikki hinnat alv 0 %.

Täydellinen hintojen vertailutaulukko liitteenä.

Osa-alueella 4 toimittajaksi valitaan kokonaistaloudellisesti edullisim-
man tarjouksen antanut KONE Hissit Oy.

Hankintasopimukset

Sopimussuhde tarjouskilpailun voittajan kanssa ei synny vielä tämän
päätöksen perusteella, vaan vasta allekirjoitetulla hankintasopimukse-
lla.

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 § 2 mom. 3 kohdan mukaan, ellei toimival-
lasta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaitoksen johtokunta päät-
tää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää
hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita.

HKL:n johtokunta on 29.5.2024, 52 §, siirtänyt hallintosäännön mukais-
ta hankintoihin liittyvää toimivaltaansa HKL:n toimitusjohtajalle 500.000
euroon (alv 0 %) asti.

Käsiteltävänä olevan hankinta-asian arvon ollessa alle 500.000,00 eu-
roa (alv 0 %) voi toimitusjohtaja päättää hankinnasta.

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 24.10.2024 § 90

HEL 2024-013066 T 02 08 02 00

Päätös

Johtokunta valitsi metroasemien hissien ja liukuportaiden huollot ja vikakorjaukset koskevan kilpailutuksen voittajaksi

- Osa-alue 2, Kantametron hissien alue A vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut: KONE Hissit Oy
- Osa-alue 3, Kantametron hissien alue B vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut: KONE Hissit Oy
- Osa-alue 5, Kantametron liukuportaiden alue D vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut: KONE Hissit Oy
- Osa-alue 6, Kantametron liukuportaiden alue E vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut: KONE Hissit Oy
- Osa-alue 7, Kantametron liukuportaiden alue F vuosihuolto- ja vikakorjauspalvelut: Schindler Oy

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi